

Oppositionen ved at følge denne Henslilling, blive i det gode, gamle Spor, i alt Fald de, som virkelig selv — hvor uenige de end kunne være med os andre om Formerne for Forsvaret — alligevel ville have, at Landet skal forsvares, og af den Grund have knælet Snyttelagen i en ganske anden Grad end Højre, hos hvem det kun kan glæde sig ved en temmelig begrænset Sympati.

Ordføreren (Meergaard): Der er faldet en Del Bemærkninger, siden jeg sidt havde Ordet, som jeg maa imødegaa. Jeg skal forsøge at gøre det i den Orden, hvori de paagældende Punkter findes i Betænkningen. Med Hensyn til Tilskuddet til de nyeste Husmandsforeninger kan jeg kun takke den højtærede Minister for hans Udtalelser, som jo viste fuld Villighed til at gaa ind paa en Forhandling om dette Spørgsmaal med os og til at stille Forslag om en Forhøjelse af Kontoen. Ogsaa jeg mener, at det maa ske paa den Maade, og jeg har paa ingen Maade noget imod at tage den Konsekvens, som den højtærede Minister anførte, at man ogsaa skulde give Tilskud til andre Husmandsforeninger i Landet. Det skal jeg for mit Vedkommende altid være villig til at gaa ind paa. — Med Hensyn til Ordningen af Konsulentvirksomheden udtalte jeg mig udførligt i mit første Foredrag, og min Fremstilling af Sagens Gang blev jo stadfæstet af den højtærede Indenrigsminister. Jeg betragter det ogsaa som en Selvfølge, at den endelige Ordning, som skal afløse den nuværende, maa, ligesom den nu gældende i sin Tid, fremgaa af en Afstale mellem Rigsdagen og Regeringen. Men saa vidt jeg kan se, foreligger Grundlaget for denne Afstale allerede, nu saa bestemt, at vi paa det nærværende Tidspunkt kunne sige, at der er al mulig Udset til at komme til Enighed i denne Sag paa det Grundlag, jeg i Gaar nævned. Jeg kan for mit Vedkommende ikke være med til de stærke Angreb, der fra anden Side gøres mod denne Konsulentvirksomhed. Jeg tror ikke, det kan bestrides, at den i det hele og store har været et af de allervæsentligste medvirkende Momenter til at bringe det danske Landbrug frem paa det høje Standpunkt, det indtager, og uden at det danske Landbrug indtog det Standpunkt, det gør, er det klart, at vi i økonomisk Henseende vilde være komne endnu langt dybere ned, end vi ere. Dette gælder ikke alene Landbruget, men hele det arbejdende Samfund her til Lands, og jeg nærer den bestemte Opfattelse, at om der end ganske enkelte Steder kan have gjort sig Misbrug gæl-

dende med Hensyn til Konsulentvirksomheden, kunne disse enkelte spredte Undtagelsestilfælde paa ingen Maade sætte nogen Plet paa Institutionen i det hele. Vi kunne ogsaa i saa Henseende føle os beroligede med den højtærede Ministers Erklæring om, at der under den ny, som under den gamle Ordning vil blive ført et vaagent Tilsyn fra Statsmyndighedernes Side med, om denne store Bevilling bliver anvendt i den Måde, hvori den er givet. — Med Hensyn til Lønningsforhøjelse for Konsulenter for Landbrugsmaskiner mente den højtærede Minister, at det var en ganske ordinær Ting, som vi næsten vare pligtige at give. Jeg kan ikke tiltræde denne Betragtning. Det er ganske sandt, at andre Konsulenter have efter endnu kortere Tids Forløb faaet et saadant Tillæg; men der maa virkelig Bevillingsmyndighederne staa fuldstændig frit; der blev ikke knyttet noget Forbehold eller noget Løfte til Bevillingen, da den blev givet. — Det glædede mig, at den højtærede Minister lovede at ville tage Spørgsmaalet om Taksten for Analyse af Landbrugsartikler ved Steins Laboratorium under Overvejelse og nøje undersøge Sagen. Jeg forstod det saaledes, at hvis denne Undersøgelse bekræfter min Fremstilling i Gaar, var der Grund til at gøre en Indstilling i den Retning, vi ønske.

Med Hensyn til Husmandspræmierne fik vi ogsaa, forekom det mig i alt Fald, en vis Støtte i Ministeren — ikke noget Løfte, det anerkender jeg, men dog et Tilfagn om at tage det Spørgsmaal under velvillig Overvejelse. Jeg saa i alt Fald i den højtærede Ministers Udtalelser alt andet end en Afvisning. Jeg maa med Hensyn til et Par enkelte Bemærkninger, han gjorde, dog sige, at jeg synes, Ministeren stillede lidt for store Fordringer til de Oplysninger, der skulle kunne foreligge, inden han vilde gaa med til saa stor en Forhøjelse i Bevillingen. Han berørte forskellige Tvivlsspørgsmaal, f. Eks. om man ikke alt for meget præmierede de samme Husmandsbrug. Ja, det kunde jo oplyses ad statistisk Vej. Et andet Spørgsmaal, han ogsaa først vilde have klaret, var, hvorvidt man ikke var gaaet noget ned i Kravene til Godheden af de Husmandsbrug, som bleve præmierede. Det er virkelig et Spørgsmaal, som aldrig kan bevises ved Indberetninger o. desl.; det kan kun godtgøres gennem praktisk Erfaring. Det kan enhver for sin Egn have en Mening om, og Fællesskabet af disse Meninger kan maa ske i destilleret Form tilgaa Ministeriet gennem de samvirkende Landboforeninger. Men den højtærede Minister maa ikke vente at kunne